

Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Sjette Afdeling)

25. oktober 2018*

»Præjudiciel forelæggelse – social sikring – forordning (EF) nr. 883/2004 – artikel 12, stk. 1 – forordning (EF) nr. 987/2009 – artikel 14, stk. 1 – udsendte arbejdstagere – anvendelig lovgivning – formular A 1 – lønmodtageren omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, hvor arbejdsgiveren er etableret – betingelser«

I sag C-451/17,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Administrativen sad Veliko Tarnovo (forvaltningsdomstol i Veliko Tarnovo, Bulgarien) ved afgørelse af 19. juli 2017, indgået til Domstolen den 27. juli 2017, i sagen

»Walltopia« AD

mod

Direktor na Teritorialna direktsia na Natsionalnata agentsia za prihodite – Veliko Tarnovo,

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling),

sammensat af formanden for Første Afdeling, J.-C. Bonichot, som fungerende formand for Sjette Afdeling, og dommerne E. Regan (refererende dommer) og C.G. Fernlund,

generaladvokat: P. Mengozzi,

justitssekretær: A. Calot Escobar,

på grundlag af den skriftlige forhandling,

efter at der er afgivet indlæg af:

- Direktor na Teritorialna direktsia na Natsionalnata agentsia za prihodite – Veliko Tarnovo ved D. Boneva, som befuldmægtiget,
- Europa-Kommissionen ved D. Martin og N. Nikolova, som befuldmægtigede,

og idet Domstolen efter at have hørt generaladvokaten har besluttet, at sagen skal pådømmes uden forslag til afgørelse,

afsagt følgende

* Processprog: bulgarsk.

Dom

- 1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 1, litra j) og l), og af artikel 12, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (EUT 2004, L 166, s. 1, berigtiget i EUT 2004, L 200, s. 1), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 465/2012 af 22. maj 2012 (EUT 2012, L 149, s. 4) (herefter »forordning nr. 883/2004«), og af artikel 14, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 987/2009 af 16. september 2009 om de nærmere regler til gennemførelse af forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger (EUT 2009, L 284, s. 1).
- 2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med en tvist mellem »Walltopia« AD og Direktor na Teritorialna direktsia na Natsionalnata agentsia za prihodite – Veliko Tarnovo (direktøren for det regionale direktorat under det nationale agentur for offentlige indtægter i Veliko Tarnovo, Bulgarien), vedrørende lovligheden af en afgørelse om afslag på at udstede en formular med angivelse af den lovgivning, der finder anvendelse på en ansat ved Walltopia.

Retsforskrifter

EU-retten

Forordning nr. 883/2004

- 3 Artikel 1 i forordning nr. 883/2004 med overskriften »Definitioner«, der er indeholdt i denne forordnings afsnit I med overskriften »Almindelige bestemmelser«, fastsætter:

»I denne forordning forstås ved udtrykket:

[...]

- c) »forsikringstager«: i forhold til de sikringsgrene, der er omfattet af afsnit III, kapitel 1 og 3, enhver person, som opfylder betingelserne i lovgivningen i den medlemsstat, der er kompetent efter afsnit II, for ret til en ydelse under hensyntagen til bestemmelserne i denne forordning

[...]

- j) »bopæl«: det sted, hvor en person har sit sædvanlige opholdssted

[...]

- l) »lovgivning«: i forhold til enhver medlemsstat love, administrative forskrifter, vedtægtsmæssige bestemmelser og alle andre gennemførelsesregler vedrørende de i artikel 3, stk. 1, nævnte sociale sikringsgrene.

[...]«

- 4 Artikel 2 med overskriften »Personkreds«, som også er indeholdt i denne forordnings afsnit I, har følgende ordlyd:

»1. Denne forordning finder anvendelse på personer, der er statsborgere i en medlemsstat, samt på statsløse og flygtninge bosat i en medlemsstat, og som er eller har været omfattet af lovgivningen i en eller flere medlemsstater, samt på disses familiemedlemmer og efterladte.

2. Den finder ligeledes anvendelse på efterladte efter personer, som har været omfattet af lovgivningen i en eller flere medlemsstater, uanset disse personers nationalitet, såfremt deres efterladte er statsborgere i en medlemsstat eller statsløse eller flygtninge bosat i en medlemsstat.«
- 5 Den nævnte forordnings artikel 11 med overskriften »Almindelige regler«, der er indeholdt i denne forordnings afsnit II, som har overskriften »Fastlæggelse af, hvilken lovgivning der skal anvendes«, bestemmer:
- »1. Personer, som er omfattet af denne forordning, er alene undergivet lovgivningen i én medlemsstat. Spørgsmålet om, hvilken lovgivning der skal anvendes, afgøres efter bestemmelserne i dette afsnit.
2. Ved anvendelse af dette afsnit anses personer, som modtager en kontantydelse i kraft af eller som følge af lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed, for at udøve nævnte aktivitet. Dette gælder ikke i forbindelse med invalide-, alderdoms- eller efterladte-pensioner, pensioner ved arbejdsulykker eller erhvervssygdomme eller kontante ydelser ved sygdom, der dækker tidsubegrænset behandling.
3. Med forbehold af artikel 12-16:
- a) er en person, der udøver lønnet beskæftigelse eller selvstændig virksomhed i en medlemsstat, omfattet af denne medlemsstats lovgivning
- b) er tjenestemænd omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, i hvis forvaltning de er ansat
- c) er en person, der i overensstemmelse med artikel 65 modtager arbejdsløshedsunderstøttelse efter lovgivningen i bopælsmedlemsstaten, omfattet af lovgivningen i bopælsstaten
- d) er en person, der er indkaldt eller genindkaldt til militærtjeneste eller civilt arbejde i en medlemsstat, omfattet af denne medlemsstats lovgivning
- e) er alle andre personer, som ikke falder ind under litra a)-d), omfattet af lovgivningen i bopælsmedlemsstaten, dog uden at tilsidesætte bestemmelser i denne forordning, som sikrer de pågældende ret til ydelser efter lovgivningen i en eller flere andre medlemsstater.

[...]«

- 6 Samme forordnings artikel 12 med overskriften »Særlige regler«, der også er indeholdt i forordningens afsnit II, bestemmer i stk. 1 følgende:
- »En person, der har lønnet beskæftigelse i en medlemsstat for en arbejdsgiver, som normalt udøver sin virksomhed i denne medlemsstat, og som af denne arbejdsgiver udsendes til en anden medlemsstat for dér at udføre et arbejde for hans regning, er fortsat omfattet af lovgivningen i den førstnævnte medlemsstat, forudsat at varigheden af dette arbejde ikke påregnes at overstige 24 måneder, og at den pågældende ikke udsendes for at afløse en anden udsendt person.«

Forordning nr. 987/2009

- 7 Artikel 14 i forordning nr. 987/2009 med overskriften »Uddybning af artikel 12 og 13 i [forordning nr. 883/2004]«, der er indeholdt i førstnævnte forordnings afsnit II, som har overskriften »Fastlæggelse af, hvilken lovgivning der skal anvendes«, fastsætter følgende i stk. 1:
- »Ved anvendelsen af artikel 12, stk. 1, i [forordning nr. 883/2004] kan en »person, der har lønnet beskæftigelse i en medlemsstat for en arbejdsgiver, som normalt udøver sin virksomhed i denne medlemsstat, og som af denne arbejdsgiver udsendes i en anden medlemsstat«, være en person, som

ansættes med henblik på at blive udsendt til en anden medlemsstat, forudsat at den pågældende person umiddelbart inden starten af sin ansættelse allerede er omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, hvor vedkommendes arbejdsgiver er etableret.«

Bulgarsk ret

Republikken Bulgariens forfatning

- 8 I henhold til artikel 51, stk. 1, i Republikken Bulgariens forfatning har »[b]orgerne [...] ret til social sikring og social bistand«.
- 9 Forfatningens artikel 51, stk. 2, har følgende ordlyd:
- »Privatpersoner, der står midlertidigt uden beskæftigelse, har ret til social sikring på de betingelser og efter de retningslinjer, der er fastsat ved lov.«
- 10 Den nævnte forfatnings artikel 52, stk. 1, har følgende ordlyd:
- »Borgerne har ret til en sygeforsikring, der sikrer tilgængelig lægehjælp og gratis lægebehandling i overensstemmelse med de betingelser og den procedure, der er fastsat ved lov.«

Arbejdsloven

- 11 Artikel 121, stk. 1, i Kodeks na truda (arbejdsloven) har følgende ordlyd:
- »Såfremt virksomhedens behov nødvendiggør det, kan arbejdsgiveren udsende arbejdstageren eller den ansatte til udførelse af arbejdsopgaver uden for tjenestestedet i løbet af en periode, som ikke må overstige 30 på hinanden følgende kalenderdage.«

Socialsikringsloven

- 12 Artikel 4, stk. 1, nr. 1, i Kodeks za sotsialno osiguriavane (socialsikringsloven) bestemmer:
- »I henhold til denne lov dækkes arbejdstagere og ansatte obligatorisk ved almindelige sygdomme, moderskab, invaliditet som følge af en almindelig sygdom, alderdom eller dødsfald, arbejdsulykker, erhvervs sygdomme og ledighed i henhold til nævnte lov, uanset karakteren af deres arbejde, den måde, hvorpå de aflønnes, og indtægtskilden, bortset fra de i artikel 4a, stk. 1, nævnte personer; personer, der er omfattet af dagpleje- og arbejdsformidlingsprogrammer, er ikke omfattet af arbejdsløshedsforsikringen, hvis det pågældende program fastsætter dette.«
- 13 Denne lovs artikel 9, stk. 2, nr. 4, fastsætter:
- »Den periode, hvori en person modtager arbejdsløshedsunderstøttelse, betragtes som en forsikringsperiode uden betaling af sociale bidrag.«

Lov om sygeforsikring

- 14 Det følger af artikel 33, stk. 1, nr. 1, i Zakon za zdravnoto osiguriavane (lov om sygeforsikring), at enhver bulgarsk statsborger, som ikke også er statsborger i andet land, obligatorisk er dækket af den nationale sygesikringsordning.

15 Denne lovs artikel 40, stk. 1, er affattet således:

»Forsikringstagerens bidrag til sygeforsikringen, som beregnes i overensstemmelse med artikel 29, stk. 3, fastsættes på grundlag af følgende indkomster og opkræves som følger:

[...]

8. for personer, der modtager arbejdsløshedsunderstøttelse: beløbet for udbetalte understøttelse; bidragene fratrækkes statsbudgettet senest den 10. i den måned, der følger efter den måned, de vedrører.

[...]«

16 Artikel 40, stk. 5, i lov om sygeforsikring fastsætter bl.a., at, personer, der ikke er omfattet af sygeforsikringen i henhold til stk. 1, 2 og 3, har pligt til at betale sociale bidrag.

Bekendtgørelse om udsendelse af arbejdstagere og omskoling i udlandet

17 Artikel 2, stk. 1, i Naredba za sluzhebните komandirovki i spetsializatsii v chuzhbina (bekendtgørelse om udsendelse af arbejdstagere og omskoling i udlandet) har følgende ordlyd:

»Udsendelse til udlandet foreligger, når en person med henblik på at udføre et konkret arbejde efter instruks fra det organ, der udsender personen, sendes til udlandet.«

Twisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål

18 Den 15. september 2016 indgik Walltopia, der har hjemsted i Bulgarien, en ansættelsesaftale med Petyo Stefanov Punchev, der er bulgarsk statsborger, angående arbejdsydelser i Sofia (Bulgarien) fra den 16. september 2016. Der var i aftalen fastsat en prøveperiode på seks måneder.

19 Tidligere havde Petyo Stefanov Punchev arbejdet for flere forskellige arbejdsgivere, idet det seneste ansættelsesforhold ophørte den 1. marts 2015.

20 Petyo Stefanov Punchev var udsendt af Walltopia til Det Forenede Kongerige mellem den 26. september og den 6. oktober 2016.

21 Den 25. oktober 2016 afskedigede Walltopia Petyo Stefanov Punchev.

22 Den 13. januar 2017 anmodede Walltopia Teritorialna direksia na Natsionalnata agentsia za prihodite – Veliko Tarnovo (det regionale direktorat under det nationale agentur for offentlige indtægter i Veliko Tarnovo) (herefter den »omhandlede nationale myndighed«), om at udstede en A 1-formular, hvori det attesteredes, at den bulgarske lovgivning fortsat fandt anvendelse på Petyo Stefanov Punchev i forbindelse med hans udsendelse. I anmodningen præciserede Walltopia bl.a. oplysningerne vedrørende den virksomhed, som Petyo Stefanov Punchev var blevet udsendt til, og varigheden af udsendelsen. Walltopia anførte ligeledes, at Petyo Stefanov Punchev var blevet ansat med henblik på denne udsendelse, og at han under udsendelsen var forblevet lønmodtager hos Walltopia, og var blevet aflønnet af denne virksomhed, samt at han havde været omfattet af en socialforsikring, der dækkede sundhedsrisici.

23 Ved afgørelse af 27. januar 2017 gav den øverste inspektør for offentlige indtægter ved den omhandlede nationale myndighed afslag på at udstede det certifikat, der var blevet anmodet om, med den begrundelse, at kravet om, at lønmodtageren skal have været omfattet af den bulgarske lovgivning

mindst én måned inden udsendelsen, ikke var opfyldt. Da Petyo Stefanov Punchev ikke havde modtaget arbejdsløshedsunderstøttelse i denne periode, kunne han således ikke anses for at have status som forsikringstager.

- 24 Efter en administrativ klage over denne afgørelse blev denne stadfæstet ved afgørelse af 27. februar 2017 fra samme myndigheds direktør.
- 25 Den forelæggende ret, som skal foretage en retslig efterprøvelse af dette afslag, har bemærket, at ifølge artikel 12, stk. 1, i forordning nr. 883/2004, fortsætter en udsendt person kun med at være omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, hvor den pågældendes arbejdsgiver normalt udøver sin virksomhed, når visse betingelser er opfyldt, nemlig, at udsendelsen ikke overstiger 24 måneder, og den pågældende ikke udsendes for at afløse en anden udsendt person. Ifølge den forelæggende ret er det ubestridt, at disse betingelser er opfyldt i tvisten i hovedsagen.
- 26 Den forelæggende ret har derimod rejst tvivl om, hvorvidt den omhandlede nationale myndigheds holdning, ifølge hvilken Petyo Stefanov Punchev ikke var omfattet af den bulgarske lovgivning inden starten af sin lønnede beskæftigelse hos Walltopia, er i overensstemmelse med formålet og hensigten med artikel 14, stk. 1, i forordning nr. 987/2009, sammenholdt med artikel 12, stk. 1, i forordning nr. 883/2004.
- 27 I denne henseende har den forelæggende ret bemærket, at i overensstemmelse med bestemmelserne i lov om sygeforsikring, er en person forpligtet til at betale de obligatoriske sociale bidrag, uanset om denne har udøvet en aktivitet eller ej. Ved manglende betaling af disse bidrag fratages personen retten til social sikring.
- 28 Den forelæggende ret har desuden givet udtryk for tvivl om, hvorvidt den skal tage hensyn til den pågældende persons nationalitet, når denne er statsborger i en medlemsstat, eller til denne persons sædvanlige opholdssted som omhandlet i artikel 1, litra j), i forordning nr. 883/2004. I tilfælde, hvor hverken nationaliteten eller det sædvanlige opholdssted er relevante fortolkningselementer, ønsker den forelæggende ret oplyst, hvilke elementer, der så skal tages hensyn til ved fortolkningen af udtrykket »omfattet af lovgivningen« i artikel 14, stk. 1, i forordning nr. 987/2009, sammenholdt med udtrykket »omfattet af lovgivningen« i artikel 12, stk. 1, i forordning nr. 883/2004.
- 29 På denne baggrund har Administrativen sad Veliko Tarnovo (forvaltningsdomstol i Veliko Tarnovo, Bulgarien) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:
- »1) Skal artikel 14, stk. 1, i forordning [nr. 987/2009], sammenholdt med artikel 12, stk. 1, i forordning [nr. 883/2004] fortolkes således, at den deri omhandlede [lønmodtager] ikke er omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, hvor vedkommendes arbejdsgiver er etableret, såfremt den pågældende person i henhold til de i artikel 1, litra l), i forordning [nr. 883/2004] nævnte nationale bestemmelser umiddelbart inden starten af sin ansættelse ikke havde egenskab af forsikringstager i denne medlemsstat?
- 2) Er det – såfremt det første spørgsmål besvares benægtende – lovligt, at den nationale ret ved fortolkningen af indholdet og betydningen af [udtrykket »omfattet af lovgivningen«] i artikel 14, stk. 1, i forordning [nr. 987/2009], sammenholdt med udtrykket »omfattet af lovgivningen« i artikel 12, stk. 1, i forordning [nr. 883/2004], tager hensyn til [den omstændighed, at personen er statsborger i en medlemsstat], når [lønmodtageren] under alle omstændigheder kun var omfattet af den nationale lovgivning på grund af sit statsborgerskab?
- 3) Må den nationale ret – såfremt det andet spørgsmål også besvares benægtende – ved anvendelsen af [de i det andet spørgsmål nævnte udtryk] tage hensyn til det sted, hvor [personen] har sit sædvanlige og permanente opholdssted som omhandlet i artikel 1, litra j), i forordning [nr. 883/2004]?

- 4) Såfremt også det tredje spørgsmål besvares benægtende: Hvilke fortolkningselementer skal den nationale ret tage hensyn til ved analysen af indholdet af udtrykket »omfattet af lovgivningen« [i] artikel 12, stk. 1, i forordning [nr. 883/2004] og [udtrykket »omfattet af lovgivningen« [i]] artikel 14, stk. 1, i forordning [nr. 987/2009] for at anvende disse bestemmelser i overensstemmelse med deres præcise betydning?»

De præjudicielle spørgsmål

- 30 Med de fire spørgsmål, som skal behandles samlet, ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om artikel 14, stk. 1, i forordning nr. 987/2009, sammenholdt med artikel 12, stk. 1, i forordning nr. 883/2004, skal fortolkes således, at en lønmodtager, som ansættes med henblik på at blive udsendt til en anden medlemsstat, skal anses for »umiddelbart inden starten af sin ansættelse allerede [at have været] omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, hvor vedkommendes arbejdsgiver er etableret«, som omhandlet i artikel 14, stk. 1, i forordning nr. 987/2009, når denne lønmodtager umiddelbart inden starten af sin ansættelse, og selv om vedkommende ikke havde status som forsikringstager i henhold til denne lovgivning, var statsborger i nævnte medlemsstat, og den pågældendes bopæl som omhandlet i artikel 1, litra j), i forordning nr. 883/2004, befandt sig i denne medlemsstat.
- 31 I den foreliggende sag fremgår det af forelæggelsesafgørelsen, at Petyo Stefanov Punchev, der er bulgarsk statsborger, blev ansat af Walltopia med henblik på udsendelse til Det Forenede Kongerige. Den omhandlede nationale myndighed afslog derefter at udstede en A 1-formular, der attesterede, at den bulgarske lovgivning fandt anvendelse på Petyo Stefanov Punchev, med den begrundelse, at han ikke havde været omfattet af den nævnte lovgivning mindst én måned inden udsendelsen.
- 32 Det skal indledningsvis bemærkes, at i henhold til artikel 12, stk. 1, i forordning nr. 883/2004 er en person, der har lønnet beskæftigelse i en medlemsstat for en arbejdsgiver, som normalt udøver sin virksomhed i denne medlemsstat, og som af denne arbejdsgiver udsendes til en anden medlemsstat for dér at udføre et arbejde for hans regning, fortsat omfattet af lovgivningen i den førstnævnte medlemsstat, forudsat at varigheden af dette arbejde ikke påregnes at overstige 24 måneder, og at den pågældende ikke udsendes for at afløse en anden udsendt person.
- 33 Artikel 14, stk. 1, i forordning nr. 987/2009 præciserer for sit vedkommende, at en person, der har lønnet beskæftigelse i en medlemsstat for en arbejdsgiver, som normalt udøver sin virksomhed i denne medlemsstat, og som af denne arbejdsgiver udsendes i en anden medlemsstat, som omhandlet i artikel 12, stk. 1, i forordning nr. 883/2004 »[kan] være en person, som ansættes med henblik på at blive udsendt til en anden medlemsstat, forudsat at den pågældende person umiddelbart inden starten af sin ansættelse allerede er omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, hvor vedkommendes arbejdsgiver er etableret«.
- 34 Det følger således af selve ordlyden af artikel 14, stk. 1, i forordning nr. 987/2009, at den omstændighed, at en person er ansat med henblik på at blive udsendt til en anden medlemsstat, ikke er til hinder for, at den pågældende person kan betragtes som en »person, der har lønnet beskæftigelse i en medlemsstat for en arbejdsgiver, som normalt udøver sin virksomhed der, og som af denne arbejdsgiver er udsendt til en anden medlemsstat for dér at udføre et arbejde for dennes regning«, som omhandlet i artikel 12, stk. 1, i forordning nr. 883/2004, således at denne person, såfremt dette er tilfældet, og med forbehold for de øvrige betingelser, der er fastsat i nævnte bestemmelse, som ikke er genstand for denne præjudicielle forelæggelse, fortsat er omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, hvor arbejdsgiveren normalt udøver sin virksomhed i henhold til sidstnævnte bestemmelse.
- 35 Selv om det med henblik på anvendelsen af artikel 12, stk. 1, i forordning nr. 883/2004 således ikke kræves, at en person, som ansættes med henblik på at blive udsendt til en anden medlemsstat, har udøvet en lønnet beskæftigelse for arbejdsgiverens regning inden udsendelsen i den medlemsstat, hvor

den pågældendes arbejdsgiver normalt udøver sin virksomhed, følger det ikke desto mindre af ordlyden af artikel 14, stk. 1, i forordning nr. 987/2009, at denne person umiddelbart inden starten af sin udsendelse allerede skal have været omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, hvor vedkommendes arbejdsgiver er etableret.

- 36 Denne forståelse af artikel 14, stk. 1, i forordning nr. 987/2009 er forenelig med artikel 12, stk. 1, i forordning nr. 883/2004, som fastsætter, således som det er blevet anført i nærværende doms præmis 32, at såfremt alle de i bestemmelsen fastsatte betingelser er opfyldt, er den pågældende person »fortsat omfattet« af lovgivningen i den medlemsstat, hvor arbejdsgiveren, der har udsendt den pågældende person, er etableret, hvilket bekræfter, at denne person allerede skal være omfattet af denne lovgivning inden udsendelsen.
- 37 På samme måde understøttes den fortolkning, hvorefter en person, som ansættes med henblik på at blive udsendt til en anden medlemsstat allerede skal have været omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, hvor arbejdsgiveren, som udsender den pågældende person, er etableret, for at denne persons situation henhører under artikel 12, stk. 1, i forordning nr. 883/2004, idet denne bestemmelse fraviger den hovedregel, der er fastsat i denne forordnings artikel 11, stk. 3, litra a), ligeledes af de formål, som forfølges med den nævnte forordnings artikel 12, stk. 1.
- 38 Denne sidstnævnte bestemmelse har nemlig navnlig til formål at fremme den frie udveksling af tjenesteydelser til fordel for de virksomheder, som gør brug heraf, idet de udsender arbejdstagere til andre medlemsstater end den, hvor de har hjemsted. Denne bestemmelse skal således tjene til at overvinde hindringer for arbejdskraftens frie bevægelighed og tillige fremme den økonomiske integration, idet administrative vanskeligheder søges undgået, navnlig for arbejdstagerne og virksomhederne (jf. analogt dom af 10.2.2000, FTS, C-202/97, EU:C:2000:75, præmis 28 og den deri nævnte retspraksis).
- 39 Det bemærkes navnlig, at for at undgå, at en virksomhed med hjemsted på en medlemsstats område bliver forpligtet til at tilmelde sine arbejdstagere, som normalt er underkastet denne stats socialsikringslovgivning, socialsikringsordningen i en anden medlemsstat, hvortil de udsendes for at udføre kortvarige arbejder – hvilket ville vanskeliggøre udøvelsen af den frie udveksling af tjenesteydelser – tillader artikel 12, stk. 1, i forordning nr. 883/2004 virksomheden at opretholde sine arbejdstageres tilknytning til den sociale sikringsordning i den førstnævnte medlemsstat, i det omfang denne virksomhed overholder betingelserne vedrørende denne frie udveksling af tjenesteydelser (jf. analogt dom af 10.2.2000, FTS, C-202/97, EU:C:2000:75, præmis 29 og den deri nævnte retspraksis).
- 40 Det skal således undersøges, om en person, som er blevet ansat med henblik på at blive udsendt til en anden medlemsstat, og som befinder sig i en situation, som svarer til Petyo Stefanov Punchevs situation, må anses for »umiddelbart inden starten af sin ansættelse allerede [at have været] omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, hvor vedkommendes arbejdsgiver er etableret«, som omhandlet i artikel 14, stk. 1, i forordning nr. 987/2009.
- 41 Det skal i denne henseende for det første bemærkes, at bestemmelserne i afsnit II i forordning nr. 883/2004, som denne forordnings artikel 11-16 er indeholdt i, udgør et sæt udtømmende og ensartede lovvalgsregler. Disse bestemmelser har ikke alene til formål at undgå en samtidig anvendelse af flere nationale lovgivninger og de komplikationer, som dette kan medføre, men også at forhindre, at personer, som er omfattet af denne forordnings anvendelsesområde, mister deres beskyttelse med hensyn til social sikring, fordi ingen lovgivning finder anvendelse på dem (jf. analogt dom af 1.2.2017, Tolley, C-430/15, EU:C:2017:74, præmis 58 og den deri nævnte retspraksis).

- 42 Når en person er omfattet af det personelle anvendelsesområde for forordning nr. 883/2004 som defineret i forordningens artikel 2, finder særreglen i denne forordnings artikel 11, stk. 1, således i princippet anvendelse, og den nationale lovgivning, der skal anvendes, bestemmes i overensstemmelse med bestemmelserne i den nævnte forordnings afsnit II (jf. analogt dom af 1.2.2017, Tolley, C-430/15, EU:C:2017:74, præmis 59 og den deri nævnte retspraksis).
- 43 Hvad angår artikel 11, stk. 3, i forordning nr. 883/2004, har denne alene til formål, med forbehold af denne forordnings artikel 12-16 at fastslå, hvilken national lovgivning der skal anvendes på personer, som befinder sig i en af de situationer, der er nævnt i bestemmelsens litra a)-e) (jf. analogt dom af 1.2.2017, Tolley, C-430/15, EU:C:2017:74, præmis 60 og den deri nævnte retspraksis).
- 44 I den foreliggende sag synes den forelæggende ret at være af den opfattelse, at Petyo Stefanov Punchevs situation umiddelbart inden starten af sin ansættelse hos Walltopia ikke er omfattet af nogen af de situationer, der er omhandlet i artikel 11, stk. 3, litra a)-d), i forordning nr. 883/2004, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve.
- 45 Hvis dette er tilfældet, følger det af artikel 11, stk. 3, litra e), i forordning nr. 883/2004, at den bulgarske lovgivning under alle omstændigheder fandt anvendelse på Petyo Stefanov Punchev umiddelbart inden starten på hans ansættelse hos Walltopia. I henhold til denne sidstnævnte bestemmelse er alle andre personer, som ikke falder ind under denne forordnings artikel 11, stk. 3, litra a)-d), omfattet af lovgivningen i bopælsmedlemsstaten, dog uden at tilsidesætte bestemmelser i den nævnte forordning, som sikrer de pågældende ret til ydelser efter lovgivningen i en eller flere andre medlemsstater. Det fremgår imidlertid af de sagsakter, som Domstolen råder over, at Petyo Stefanov Punchev havde sin bopæl, som omhandlet i artikel 1, litra j), i forordning nr. 883/2004, i Bulgarien umiddelbart inden starten af denne ansættelse.
- 46 Dernæst bemærkes, at selv om en persons nationalitet i givet fald kan være relevant med henblik på at afgøre, om denne er omfattet af det personelle anvendelsesområde for forordning nr. 883/2004, som defineret i denne forordnings artikel 2, er nationalitet dog ikke som sådan opregnet blandt de kriterier, der er fastsat i de lovvalgsregler, der er fastsat i denne forordnings afsnit II, hvorfor den omstændighed, at Petyo Stefanov Punchev har bulgarsk statsborgerskab i den foreliggende sag under alle omstændigheder ikke i sig selv kan være afgørende for anvendelsen af disse regler.
- 47 Hvad endelig angår det forhold, at den i hovedsagen omhandlede nationale myndighed fandt, at eftersom Petyo Stefanov Punchev ikke længere havde sygeforsikringsrettigheder og ikke var en »forsikringstager« i henhold til bulgarsk ret, fandt den bulgarske lovgivning ikke anvendelse på ham, skal det bemærkes, at bestemmelserne i afsnit II i forordning nr. 883/2004 ganske rigtigt alene har til formål at udpege, den nationale lovgivning, der finder anvendelse på de personer, der er omfattet af denne forordnings anvendelsesområde. De har derfor ikke til formål at fastsætte betingelserne for eksistensen af en ret eller en pligt til at tilslutte sig en social sikringsordning eller en bestemt sikringsgren inden for en sådan ordning. Som Domstolen flere gange har fastslået, tilkommer det de enkelte medlemsstaters lovgivere at fastsætte disse betingelser (jf. i denne retning dom af 3.5.1990, Kits van Heijningen, C-2/89, EU:C:1990:183, præmis 19 og den deri nævnte retspraksis).
- 48 Det bemærkes imidlertid, at når medlemsstaterne fastsætter betingelser for retten til at tilslutte sig en social sikringsordning, er de forpligtet til at overholde de gældende EU-retlige bestemmelser (jf. i denne retning dom af 3.5.1990, Kits van Heijningen, C-2/89, EU:C:1990:183, præmis 20 og den deri nævnte retspraksis). Det bemærkes navnlig, at lovvalgsreglerne i forordning nr. 883/2004 pålægges medlemsstaterne på bindende vis, og disse er ikke beføjet til at afgøre, i hvilket omfang deres egen lovgivning eller en anden medlemsstats lovgivning skal anvendes (jf. i denne retning dom af 23.9.1982, Kuijpers, 276/81, EU:C:1982:317, præmis 14, af 12.6.1986, Ten Holder, 302/84, EU:C:1986:242, præmis 21, af 14.10.2010, van Delft m.fl., C-345/09, EU:C:2010:610, præmis 51 og 52, og af 13.7.2017, Szoja, C-89/16, EU:C:2017:538, præmis 42).

- 49 Betingelserne for eksistensen af retten til at tilslutte sig en social sikringsordning må således ikke føre til, at de personer, som den omhandlede lovgivning finder anvendelse på i medfør af forordning nr. 883/2004, udelukkes fra denne lovgivnings anvendelsesområde (jf. i denne retning dom af 3.5.1990, *Kits van Heijningen*, C-2/89, EU:C:1990:183, præmis 20 og den deri nævnte retspraksis). Som anført i nærværende doms præmis 41, har bestemmelserne i denne forordnings afsnit II bl.a. til formål at forhindre, at personer, som er omfattet af anvendelsesområdet for denne forordning, mister deres beskyttelse med hensyn til social sikring, fordi ingen lovgivning finder anvendelse på dem.
- 50 I den foreliggende sag følger det ikke af sagsakter, der er indgivet til Domstolen, at en anden medlemsstats lovgivning end Republikken Bulgariens ville kunne finde anvendelse på Petyo Stefanov Punchev umiddelbart inden starten af hans ansættelse hos Walltopia, hvilket det dog tilkommer den forelæggende ret at efterprøve.
- 51 På baggrund af det ovenstående skal de forelagte spørgsmål besvares med, at artikel 14, stk. 1, i forordning nr. 987/2009, sammenholdt med artikel 12, stk. 1, i forordning nr. 883/2004, skal fortolkes således, at en lønmodtager, som ansættes med henblik på at blive udsendt til en anden medlemsstat, skal anses for »umiddelbart inden starten af sin ansættelse allerede [at have været] omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, hvor vedkommendes arbejdsgiver er etableret«, som omhandlet i artikel 14, stk. 1, i forordning nr. 987/2009, selv om denne lønmodtager ikke havde status som forsikringstager i henhold til denne medlemsstats lovgivning umiddelbart inden starten af sin ansættelse, når lønmodtageren på dette tidspunkt havde sin bopæl i den nævnte medlemsstat, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve.

Sagsomkostninger

- 52 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Sjette Afdeling) for ret:

Artikel 14, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 987/2009 af 16. september 2009 om de nærmere regler til gennemførelse af forordning (EF) nr. 883/2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger, sammenholdt med artikel 12, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 883/2004 af 29. april 2004 om koordinering af de sociale sikringsordninger, som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 465/2012 af 22. maj 2012, skal fortolkes således, at en lønmodtager, som ansættes med henblik på at blive udsendt til en anden medlemsstat, skal anses for »umiddelbart inden starten af sin ansættelse allerede [at have været] omfattet af lovgivningen i den medlemsstat, hvor vedkommendes arbejdsgiver er etableret«, som omhandlet i artikel 14, stk. 1, i forordning nr. 987/2009, selv om denne lønmodtager ikke havde status som forsikringstager i henhold til denne medlemsstats lovgivning umiddelbart inden starten af sin ansættelse, når lønmodtageren på dette tidspunkt havde sin bopæl i nævnte medlemsstat, hvilket det tilkommer den forelæggende ret at efterprøve.

Underskrifter